

№25
(428)

14 червня 2024
Рекомендована
вартість 4,50 грн

СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Світ перебуває на «шляху до кліматичного пекла», – генсек ООН

Про катастрофічні наслідки глобального потепління також попереджають учені. Останні 12 місяців стали найтеплішими за всю історію спостережень у порівнянні з попередніми роками. Середня глобальна температура за рік до кінця травня 2024 року була на 1,63 °C (2,9 °F) вищою за середню доіндустріальну, що робить цей період найтеплішим із початку ведення записів у 1940 році. Про це повідомила Служба моніторингу зміни клімату ЄС (Copernicus Climate Change Service або C3S). Директор Copernicus Карло Буонтемпо сказав, що 12-місячна смуга спеки була «шокуючою, але не диво-

вижною», враховуючи кліматичні зміни, спричинені людиною, і попередив, що може бути ще гірше. «Якщо забруднення викопним паливом, що нагріває планету, не буде скорочено, цей ряд найспекотніших місяців запам'ятається як відносно холодний», – сказав він. Тому Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш 5 червня, у Всесвітній день охорони довкілля, закликав до термінових дій, щоб запобігти «кліматичному пеклу». Ось як виглядає графік середньосвітових місячних температур для кожного року, починаючи з 1940 року: Джерело: CNN. Вчені стверджують, що цей середній показник за 12 місяців не

означає, що світ вже перевищив поріг глобального потепління у 1,5°C (2,7 °F), який описує середню температуру за десятиліття, за межами якого можуть бути більш екстремальні та незворотні наслідки. В окремій доповіді Всесвітньої метеорологічної організації ООН (ВМО) заявила, що зараз існує 80% ймовірність того, що принаймні один із наступних 5 років стане першим календарним роком із середньою температурою, яка тимчасово перевищить на 1,5°C доіндустріальний рівень – у порівнянні з 66% минулого року. Аномалії та екстремуми приземної температури повітря за червень 2023 – травень

2024 Джерело: Copernicus Climate Change Service. Говорячи про результати дослідження, Антоніу Гутерреш підкреслив, як швидко світ рухається в неправильному напрямку і віддаляється від стабілізації кліматичної системи. «У 2015 році ймовірність такого розриву була близькою до нуля», – сказав він. Зважаючи на те, що час для зміни курсу спливає, генсек ООН закликав до 30-відсоткового скорочення глобального виробництва та використання викопного палива до 2030 року. На думку Бена Кларка, дослідника з Інституту Грантема Імперського коледжу Лондона, нещодавні смуги екстремальної

спеки, які прокотилися планетою, відкривають «вікно в майбутнє з екстремальною спекою, яка ставить під сумнів межі виживання людей». «Життєво важливо, щоб люди розуміли, що кожна десята градуса потепління наражає більше людей на небезпечну та потенційно смертельну спеку», – наголосив він. Раніше ЕкоПолітика повідомляла, що Європа нагрівається швидше, ніж решта світу. Також ми писали, що екстремально швидке підвищення температури океану лякає науковців.

© Ecopolitic.com.ua

Китай планує впровадити систему управління вуглецевим слідом до 2027 року

Ганна Велика Це допоможе китайським виробникам покращити свою конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Міністерство екології та навколишнього середовища Китаю розробило нову «систему управління вуглецевим слідом», яка набуде чинності у 2027 році. Ця ініціатива передбачає встановлення стандартів для вимірювання викидів вуглецю для приблизно 100 ключових продуктів у китайській економіці з поступовим розширенням цього переліку. Про це повідомляє Reuters. Спочатку китайські стандарти розрахунків застосовуватимуться до продуктів з високим вмістом викидів, таких як вугілля та природний газ, а також експортних товарів, таких як сталь, алюміній, літійові батареї та електромобілі. У китайському Мінекології споді-

ваються до 2030 року розширити інструкції до 200 продуктів. Цей крок свідчить про те, що Китай працює над тим, щоб наздогнати законодавство ЄС, яке, за словами директора Інституту громадських і екологічних справ у Пекіні Ма Цзюня вже «встановило чіткі правила щодо вимірювання та оприлюднення вуглецевих слідів продуктів». Аналітики припускають, що ці розрахунки можуть зіграти ключову роль у зусиллях Китаю зі скорочення викидів, пов'язаних із виробництвом продукції, і уникнути торгової напруженості та високих імпорتنних тарифів згідно з новим податком на викиди вуглецю в Європейському Союзі. У зв'язку з тим, що європейський механізм вуглецевого коригування імпорту (CBAM) набере чинності у 2026 році, країни за межами регіону

почали хвилюватися щодо можливого удару по їхньому виробництву. Для чого це потрібно? Аналітики кажуть, що цей крок Китаю спрямований на те, щоб підготувати вітчизняні компанії до розрахунку своїх викидів. Встановлення таких стандартів допоможе китайським виробникам адаптуватися до нових регуляторних вимог і покращити свою конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Очікується, що це також стимулюватиме інновації у сфері зеленої енергетики та сталого розвитку. Також нова «система управління вуглецевим слідом» може стати початком у запровадженні власних правил щодо низького рівня викидів вуглекислого газу – китайського варіанту CBAM. У документі Мінекології Китаю також йдеться про те, що країна приді-

лятиме пильну увагу торговельній політиці, пов'язаній з викидами вуглецю, у всьому світі та сприятиме міжнародному узгодженню стандартів викидів вуглецю. «Йдеться про вимірювання [викидів – ред.] науковим і справедливим способом», – сказав Ма Цзюнь, чия організація збила базу даних про вуглецевий слід понад 2000 продуктів у Китаї. Експерти вважають, що цей крок може стати прикладом для інших країн та сприяти глобальним зусиллям у боротьбі зі зміною клімату. У лютому ЕкоПолітика писала про те, що Китай закликав провести серйозну реформу системи торгівлі квотами на викиди (СТВ), щоб посилити глобальну декарбонізацію, а також підготуватися до сплати вуглецевого мита CBAM. Раніше у Китаї запустили програму сертифіко-

ваного скорочення викидів (CCER), яка дозволяє компаніям певних галузей промисловості торгувати своїми показниками скорочення викидів вуглецю після добровільної участі у заходах з їхнього скорочення.

© Ecopolitic.com.ua

З питань розміщення телефонуйте: 063-212-33-60

Лісова реформа: корупцію централізують, рубки лісу збільшують в рази

Уряд в рамках реформи прагне збільшити прибутки від реалізації деревини. Понад рік в Україні Кабінет Міністрів проводить лісову реформу. Вона почалась у вересні 2022 року зі схвалення Кабінетом Міністрів України постанови № 1003. В рамках реформи ліквідували усі лісові господарства. Натомість створили державне підприємство «Ліси України». Компанія поглинула усі лісгоспи та перебрала собі їх право на користування лісами. Детальніше про реформу — в матеріалі ЕкоПолітики. Метою реформи лісової галузі є три цілі: значне збільшення продукції з деревини; механізація заготівлі сировини; збільшення лісових площ шляхом висадки нових лісів. Кабмін у галузі управління лісом має за пріоритет збільшити прибутки. В Україні триває війна й бюджету катастрофічно не вистачає коштів. За інформацією Європейської Бізнес Асоціації під час засідання робочої групи з лісової реформи заступник голови Офісу президента України Ростислав Шурма зазначив: «В Україні заготовляється близько 13 млн м3 деревини на рік. За прикладом Скандинавії ми повинні вийти на 25 млн м3 деревини на рік, але кожен вирубанний гектар лісу повинен відразу ж висаджуватися новим». До того ж внаслідок руйнування енергетичної інфраструктури виник дефіцит енергії. В Уряді частину енергетичних втрат планують компенсувати коштом використання дров з лісу як палива. Тож більше рубок – більше прибутків, більше дров. Задля більших масштабів рубок в рамках реформи проводиться механізація лісозаготівлі, тобто перехід від ручної праці на застосування техніки. З початку 2022 року по 20 травня поточного року ДП «Ліси України» придбали чотири лісозаготівельні машини. На закупку витратили 31 млн грн. Потрібні уряду результати не забарилася. Генеральний директор ДП «Ліси України» Юрій Болоховець повідомив, що за перші дев'ять місяців від початку роботи ДП «Ліси України» прибутки в лісовій галузі зросли в 10 разів. За 2023 рік прибуток підприємства склав понад 3 млрд грн. «Централізована» корупція?

Очільників відомств та установ лісової галузі правоохоронці регулярно викривають на корупційних злочинах. На Волині директора Ківерцівського Національного природного парку «Цуманська пуца» підозрюють у незаконній вирубці дерев на суму 16,5 млн грн. На Одещині керівник однієї з філій ДП «Ліси України» організував рубку півтора тисячі дерев. Незаконні дії принесли збитки державі на суму 145 млн грн. Директора Південного лісового офісу держпідприємства «Ліси України» звинувачують у крадіжці 15 млн грн. Йому загрожує позбавлення волі на строк 12 років. Начальника Вінницької філії Центрального лісового офісу ДП «Ліси України» затримали правоохоронці під час отримання хабаря на суму чотири тисячі доларів. Чинивник систематично за хабарі за «вирішення питань» з контролюючими та правоохоронними органами у разі виявлення порушень. У заступника директора регіонального лісового офісу держпідприємства «Ліси України» під час обшуку знайшли готівку на суму 150 млн грн та 3,5 кг золота. Посадовця звинувачують у незаконному збагаченні. Список повідомлень про корупцію в лісовому господарстві можна продовжувати ще довго. Але й без того очевидно: ні топменеджер Офісу Президента Ростислав Шурма, ні очільник Міндовкілля Руслан Стрілець, ні начальник ДП «Ліси України» Юрій Болоховець поки що не змогли викоринити корупцію в лісовій галузі. Мільйони гривень – на лісові дороги. Аби стрімко відбулась рубка лісу і швидко йшли гроші необхідно забезпечити хорошу логістику – переміщення деревини на об'єкти виробництва та ринки. Болоховець заявив, що річний план будівництва лісових доріг у 2023 році значно перевищив показники попередніх років. Інвестиції прибутків підприємства в дороги він пояснив такими причинами: доступ до віддалених територій лісу збільшить кількість рубок й відрахування грошей в бюджет країни; мережа доріг в лісах зменшить собівартість заготівлі деревини; можливість швидше дістатися на місце лісових пожеж і як

найшвидше почати гасіння вогню; розвиток мережі рекреаційних та туристичних центрів. ЕкоПолітика звернулася до ДП «Ліси України» з питанням: скільки у 2023 та 2024 роках було витрачено коштів на ремонти та створення лісових доріг. За отриманою інформацією, минулого року та до травня поточного року на ремонти та створення нових шляхів витратили 65 млн грн. На ці кошти відремонтували та створили нових доріг протяжністю 41 кілометр, у процесі будівництва 256 км доріг. Санітарні рубки. За оцінками природоохоронних організацій, більшість рубок в Україні відбувається шляхом санітарних рубок. Такі рубки призначені для вилучення з лісу дерев, які є ослабленими або пошкоджені шкідниками, пожежею чи вітром. ДП «Ліси України» повідомили, що у 2023 році рубки головного користування, які призначені для заготівлі товарної деревини, зайняли площу 22 тисячі га. Санітарні рубки проводились на площі 148 тисяч га. У першому кварталі 2024 року рубки головного користування відбувались на площі 4,5 тисячі га, санітарні рубки – на площі 19 тисяч га. У поточному році філії ДП «Ліси України» рубки головного користування планують проводити на площі 20 тисяч га, а санітарні рубки – на площі 128 тисяч га. Задля прибутків скасувати ОВД? Часто лісівники, аби збільшити кількість рубок та отримати для себе прибутки, під виглядом санітарних рубок рубають здоровий ліс. Вони готують потрібні їм висновки та документи й здоровий ліс на паперах перетворюється на хворий чи пошкоджений. Таким чином штучно створюють необхідність застосування санітарних рубок для «оздоровлення» лісу. Безперешкодно здійснювати такі незаконні рубки можна на площі до одного гектара. Якщо вирубка запланована на більшій території, то за законом спочатку необхідно провести оцінку впливу на довкілля (ОВД). Ця процедура потребує значних витрат і триває декілька місяців. У Верховній Раді минулого року зареєстрували законопроект № 9516 «Про ефективне управління лісами». Він скасовує оцінку впливу на довкілля

для санітарних рубок на таких ділянках: територія яких менш як 10 гектарів; які постраждали від масових всихань, пожеж, вітровалів, пошкоджень шкідниками. У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що через довготривалу й складну процедуру ОВД лісова галузь зазнає збитків. Якщо внаслідок вітровалу вітер поламав дерева, то їх необхідно як можна швидше вилучити з лісу, продати та отримати прибуток. Але через ОВД деревина довго лежить у лісі під дощем та палким сонцем і псується. «Через шість місяців це будуть дрова. Місцеві бюджети можуть недоотримувати гроші. Ділова деревина коштує дорожче у 25 разів, ніж дрова. Втрати очевидні», – пояснив один з авторів законопроекту про скасування ОВД Олександр Матусевич в коментарі громадській ініціативі «Голка». Аналітик організації Георгій Могильний пояснив, яка злочинна схема може виникнути у випадку скасування оцінки впливу на довкілля. Спочатку здоровий ліс на паперах роблять пошкодженим. Після «санітарної» рубки деревину офіційно оцінюють як дрова і в держбюджет йдуть гроші за реалізацію дров. Насправді ж її продадуть як ділову деревину у 25 разів дорожче. Неофіційна причина реформи лісової галузі Корупцію Кабінет Міністрів централізував, але масштабні незаконні рубки продовжуються. Громадські активісти, народні депутати неодноразово повідомляють про протиправне знищення лісів, про наміри недобросовісних підприємців будувати курорти на території заповідних лісів. Часто контролюючі органи й науковці, всупереч законодавству, визнають знищення лісових площ доцільними. Як повідомляла раніше ЕкоПолітика, в Чорнобильській зоні виявили 12 незаконних рубок. За словами народної депутатки Ольги Василевської-Смаглюк, яка особисто фіксувала незаконні рубки, деревини нарізали на 17 залізничних вагонів. Нардепка зробила висновок, що один рік незаконних рубок призводить до збитків на суму близько одного мільярда грн. На думку Василевської-Смаглюк, до незаконних рубок у Чорнобильській

зоні може бути причетний міністр Міндовкілля Руслан Стрілець. Його колега по минулій роботі Андрій Тимчук працює в Державному агентстві з управління зоною відчуження (ДАЗВ). Василевська-Смаглюк переконана, що незаконні рубки на Чорнобильщині не обійшлися без участі ДАЗВ. Тому міністр Стрілець, завдяки Тимчуку, міг би отримувати дивіденди від таких рубок.

© Ecopolitic.com.ua

У Чернівцях трупи чумних свиней викинули прямо на березі річки Прут

Поліція розшукує тих, хто це зробив. У Чернівцях на березі Прута 9 червня місцеві мешканці помітили звалище туш свиней. 12 тварин, розрубаних на частини, виявилися зараженими небезпечною недугою – африканською чумою свиней. У місті та прилеглих селах оголосили карантин. Подробиці цієї надзвичайної події розповіло видання ZAXID.NET. Про небезпечну знахідку поруч із

монастирем та невеликою фермою місцеві жителі повідомили у поліцію. За їхніми словами, від звалища йшов дуже різкий запах, тому припускають, що туші свиней скинули тут за кілька днів до цього. Правоохоронці звернулися до Держпродспоживслужби. 10 червня її фахівці виявили, що свині були хворі на чуму – дуже небезпечне та невиліковне інфекційне захворювання, яке вра-

жає свиней. “Скоріш за все, ці туші хтось приніс на острівцець, вода не могла винести їх на берег. Маркування на тушах не було”, – повідомила перша заступниця начальника Держпродспоживслужби у Чернівецькій області Анжела Косован. Залишки тварин фахівці знищили та провели дезінфекцію. Наразі правоохоронці відкрили кримінальне провадження та шукають зловми-

ників. Карантин оголосили у Чернівцях та прилеглих селах у радіусі 10 км. Працівники Держпродспоживслужби обходять усі двори приватних будинків і оглядатимуть свійських тварин. Мешканці повинні будуть провести забій усіх клінічно здорових свиней на спеціальних бійнях, куди їх направлять фахівці комісії. 10% із туш всіх забитих тварин направлять на лабораторні дослі-

дження на африканську чуму свиней. У лютому ЕкоПолітика повідомляла, що у Львові пустирі перетворили на звалище з автомобільних шин, пластику та іншого непотребу.

© Ecopolitic.com.ua

Шкода природі Кінбурнської коси після окупації обраховуватиметься мільярдами, – екологи

На відновлення природи Кінбурну знадобляться десятиліття. Фахівці об’єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на Кінбурнській косі, розповіли про наслідки окупації півострова російськими військами. За їхніми словами, найбільшу шкоду природі коси завдають пожежі. Про плюндрування цієї перлини Миколаївщини пише Укрінформ. Після проголошення незалежності України на півострові створили Регіональний ландшафтний парк “Кінбурнська коса”, а у 2009 році – ще й Національний природний парк “Білобережжя Святослава”. Їхні працівники займалися збереженням природи Кінбурну. А тепер вони за допомогою супутникових знімків відстежують руйнування екосистем заповідних територій. “За супутниковими знімками можна досить точно визначити обсяги пожеж і пошкоджень, нанесених довкіллю вибухами і пересуванням військової техніки. За динамікою змін дозволяє спостерігати дистанційне зондування. З космосу добре видно, якої шкоди завдано і лісовим насадженням, і степам, і водно-болотним угіддям”, – говорить Олег Деркач, голова Миколаївської філії Національного екологічного центру України. Фактори, які завдають шкоди Кінбурну 1. Пожежі Олег Деркач каже, що найбільшу шкоду природі півострова завдають пожежі. З початку повномасштабної війни

на Кінбурнському півострові за допомогою супутника їх зафіксували понад 180. “Такого масштабу пожеж на Кінбурні не було за всю історію його існування. Від вогню страждають величезні площі, у Нацпарку вигоріло 60% суходолу. Кілька разів спалахували ділянки у районі Волижиного лісу. Цей унікальний природний куточок зберігся ще від Гілеї – величезного старовинного лісового масиву, що в античні часи панував у пониззі Дніпра. Тут росте 500-річний дуб – найстаріший на Миколаївщині”, – розповідає він. Науковий співробітник НПП «Білобережжя Святослава» Євген Касьянов додає, що під час повномасштабної війни площа пожеж на миколаївській частині Кінбурнської коси склала понад 7214 га. З них: у Нацпарку «Білобережжя Святослава» – 6347 га; у Чорноморському біосферному заповіднику (Волижин ліс) – майже 152 га; у РЛП «Кінбурнська коса» – 715 га. На 450-500 га зафіксовані повторні загоряння. На території, де сталися пожежі, знищено місця гніздування близько 100 видів птахів. 2. Порушення рослинного покриву та ерозія ґрунту їх сприяє масове витоптування, рух джипів, вантажівок і важкої гусеничної техніки. Шкода ґрунтам і фортифікації окупантів. 3. Постійні обстріли Бойові дії супроводжуються пострілами та вибухами. Це сильний стрес для тварин, риб і пта-

хів. В. о. директора РЛП “Кінбурнська коса” Костянтин Редінов розповідає, що сила звуку під час пострілів і вибухів може досягати 100 децибелів, а це – дуже потужний вплив, який заважає птахам гніздитися і відпочивати. А якщо врахувати, що після кожного вибуху вони літають із насліджених місць і довго кружляють у небі, то слід врахувати ще й фактор постійної втоми. Це особливо шкодить тим видам, які гніздяться колоніями, як кулики та крячки. Крім цього, “прильоти” супроводжуються вибуховою хвилею, через що пернаті, як і люди, отримують контузію. 4. Замінування території Великі види ссавців, такі як вовки або лисиці, можуть переміщуватися по суходолу в бік Херсонщини, але шлях ускладнюється мінними загородами. Протипіхотні міни спрацьовують навіть тоді, коли на них наступає невелика тваринка розміром із лисицю. Ситуація із замінуванням ускладнюється тим, що Кінбурнський півострів має специфічний ландшафт, зокрема берегову смугу і плавні, які буде складно розмінувати. 5. Забруднення паливно-мастильними матеріалами Від нього потерпають птахи, тварини, ґрунти, акваторія, прилегла до Кінбурна. За словами Костянтина Редінова, якщо птахи потрапляють у нафтову плівку, то втрачають здатність літати і без сторонньої допомоги гинуть. 6. Під-

вищення рівня води через підлив Каховської дамби Костянтин Редінов каже, що пік підйому води в цих місцях – на 1,1 м – спостерігався 8 червня 2023 року. Затопило близько 2530 га природних комплексів на узбережжі Дніпровсько-Бузького лиману. Це припало на гніздовий період, тому пташине потомство загинуло. Прогнози науковців щодо майбутнього флори та фауни Кінбурнської коси Вчені однакові у тому, що робити зараз передбачення на майбутнє вкрай складно. Всі сходяться на думці, що про справжні наслідки захоплення півострова російськими загарбниками ми дізнаємося лише після його звільнення. Тоді ж екологи зможуть повністю підрахувати збитки, завдані природі Кінбурну. “І хоча остаточну суму зараз назвати неможливо, з упевненістю можна сказати, що вона буде обраховуватися мільярдами”, – зазначив Олег Деркач. Він додає, що важливо підраховувати збитки за методиками, які відповідають світовим вимогам. Тільки тоді їх приймуть у міжнародних судових інстанціях. Науковці вважають, що для відновлення лісів знадобляться десятиліття. І це – у кращому випадку, якщо кошти на це виділять одразу після звільнення півострова. “Щодо заповідних степів, то ситуація ще гірша. Річ у тім, що досі вони ніколи не розорювалися, ґрунти тут дуже вразливі і після

пошкоджень такого масштабу на їх відновлення знадобиться кілька десятиліть”, – наголошує пан Олег. Але науковець запевняє, що хоча Кінбурнській косі й завдано величезної шкоди, та не все так критично. Особливо якщо врахувати, що вигоріли здебільшого штучні насадження – монокультури сосни. За правильних дій у довгостроковій перспективі це може мати навіть певний позитивний ефект. З’являється можливість відновлення піщаного степу і притаманних цій місцині колкових лісів. У квітні 2023 року ЕкоПолітика повідомляла, що окупанти повністю спалили близько 8 тис. га території на Кінбурнській косі. У червні 2023 року ми розповідали, що заповідники Миколаївщини зазнали катастрофічного затоплення.

© Ecopolitic.com.ua

Європа оголосила війну е-відходам

У 2022 році в світі було утворено рекордні 62 мільйони тонн електронних відходів. Це дорівнює середньому показнику 7,8 кг на людину на рік. Лише 22,3% від цієї маси задокументовано як офіційно зібрані та перероблені в екологічно безпечний спосіб. Решта 77,7% е-відходів або зберігаються в будинках і підприємствах, або утилізуються неналежним чином, що є величезною втратою для кругової економіки. Єдиний, хто серйозно взявся за цю проблему – Європейський Союз, він демонструє найвищі показники збору та переробки е-відходів. У 2022 році в ЄС зібрано та перероблено 42,8% е-відходів. Це значно перевищує середньосвітовий показник, що свідчить про успішність європейських підходів до управління е-відходами.

Основою успіху ЄС є Директива щодо відходів електричного та електронного обладнання (WEEE Directive), яка встановлює цілі для збору, утилізації та переробки таких відходів. Ця директива допомагає європейським країнам боротися з нелегальним експортом відходів та зменшує адміністративне навантаження через гармонізацію національних реєстрів електронного обладнання та форм звітності.

А головне – європейці вважають, що найкраще не допускати утворення таких відходів. Тому борються з так званним планованим застаріванням (це коли товар навмисно створюють так, щоб він через певний час став немодним чи непридатним до використання) і запровадили так зване «право на ремонт». З 2021 року там введені вимоги до екодизайну побутової техніки – виробників зобов'язали створювати продукцію таким чином, щоб її легко було ремонтувати, замінювати окремі частини, а також забезпечувати наявність запчастин протягом 10 років. Спочатку законодавство працювало в основному щодо побутової техніки. Зараз аналогічні правила застосовуються і для електроніки, смартфонів, ноутбуків. Виробники цих товарів зобов'язані забезпечувати ринок запасними деталями і технічною інформацією протягом усього встановленого терміну служби товарів. Найсуворіші вимоги поки що встановила Франція. У цій країні всі виробники й імпортери техніки повинні вказувати на упаковці своїх

пристроїв ще й індекс ремонтпридатності. Споживачі мають більше можливостей для ремонту своїх пристроїв, що дозволяє збільшити термін їх використання і зменшити витрати на покупку нових.

Також єврочиновники вводять схеми, яка дозволяють споживачам легше продавати або повертати старі телефони, планшети та зарядні пристрої. А ще Єврокомісія працює з виробниками, щоб ті дозволили завантаження неавторизованого програмного забезпечення, з яким смартфон або планшет буде працювати навіть після припинення офіційної підтримки. Адаже з часом виробники перестають підтримувати програмне забезпечення, «мотивуючи» таким чином користувачів на покупку нової моделі.

Швеція є одним із лідерів у переробці ВЕЕО, переробляючи понад 80% таких відходів. За даними Eurostat, Швеція збирає найбільше електронного сміття в ЄС. З 2014 року всі роздрібні продавці техніки в країні зобов'язані приймати зламани і застарілі пристрої на переробку. Шведи активно користуються послугами з ремонту, на які надаються значні податкові пільги. Крім того, в країні діє система заставної вартості, що стимулює повернення використаної електроніки.

Шведський закон про відходи (Waste Act) вимагає, щоб виробники відповідали за збір та переробку своєї продукції. ВЕЕО збираються через муніципальні пункти прийому та роздрібні магазини, які зобов'язані приймати старі електронні прилади при покупці нових. Високий рівень екологічної свідомості населення сприяє успішному збиранню відходів. Спеціалізовані переробні підприємства розділяють відходи на матеріали, які можуть бути повторно використані або утилізовані.

Болгарія досягла значного прогресу, досягнувши цільового показника збору ВЕЕО у 65%, що відповідає кількості електричного та електронного обладнання, введеного на ринок за попередні три роки. Загалом у 2021 році було зібрано близько 11 кг ВЕЕО на одного жителя, що відповідає середньому показнику по ЄС.

Країна почала розбудовувати

систему управління ВЕЕО з прийняттям Закону про управління відходами у 2012 році. Перша Національна програма запобігання відходам була розроблена та затверджена Міністерством охорони навколишнього середовища та водних ресурсів у 2014 році. У 2021 році Болгарія Система управління ВЕЕО в Болгарії продовжує вдосконалюватись, впроваджуючи нові стандарти та методи збору, транспортування та переробки відходів, встановлені у рамках Директиви WEEE ЄС. Це включає обов'язковий збір відходів виробниками та розробку національних програм для запобігання утворенню відходів.

Німеччина досягає показників збору та переробки на рівні близько 45% від загальної кількості введених на ринок пристроїв. Країна побудувала широку мережу муніципальних та комерційних пунктів збору, що забезпечує ефективний збір відходів. Всі виробники електронних товарів повинні реєструватися в системі EAR Foundation і фінансувати систему збирання та переробки. Строгі законодавчі вимоги і програми розширеної відповідальності виробників (EPR) сприяють високому рівню збору та переробки ВЕЕО.

Система EAR Foundation координує збір та переробку ВЕЕО у Німеччині, зобов'язуючи виробників фінансувати ці процеси. Муніципальні пункти збору та роздрібні магазини приймають старі пристрої, що робить систему зручною для споживачів. Німеччина також проводить інформаційні кампанії, щоб підвищити обізнаність населення про важливість правильної утилізації електронних відходів.

Франція має рівень переробки понад 40% ВЕЕО. Центральну роль у цій системі відіграє некомерційна організація «Ecosystem», яка відповідає за збір та переробку побутового і професійного ВЕЕО, а також освітлювальних приладів. Мережа збору включає роздрібні магазини, муніципальні пункти збору та спеціалізовані кампанії зі збору.

Французький уряд запровадив обов'язкові вимоги для виробників фінансувати та організувати збір і переробку ВЕЕО, використовуючи принцип роз-

ширеної відповідальності виробника (EPR). Крім того, в країні діють освітні програми, які підвищують обізнаність населення про важливість правильної утилізації ВЕЕО.

Норвегія відзначається високими показниками збору та переробки ВЕЕО завдяки розвиненій інфраструктурі і активному залученню громадян. Національна система зворотного збору передбачає утилізацію старого обладнання при купівлі нового, що стимулює споживачів повертати використану електроніку для правильного перероблення.

Система збору в Норвегії включає муніципальні та комерційні пункти збору, що забезпечують зручність для споживачів. Інформаційні кампанії сприяють підвищенню обізнаності населення про важливість правильної утилізації електронних відходів. Норвегія також проводить освітні ініціативи, що залучають молодь до екологічних проектів.

Швейцарія має одну з найстаріших та найефективніших систем збору ВЕЕО в Європі. Відповідно до швейцарських законів, виробники електронного обладнання зобов'язані забезпечити повернення і утилізацію старої техніки. Це досягається через систему «еко-логістики», де споживачі можуть повернути старе обладнання безкоштовно в будь-якому пункті продажу.

Швейцарські закони вимагають від виробників відповідальності за весь життєвий цикл їх продукції. Спеціалізовані переробні підприємства забезпечують ефективну переробку та утилізацію ВЕЕО. Високий рівень екологічної свідомості населення сприяє успішному збиранню відходів і зменшенню негативного впливу на довкілля.

Нідерланди демонструють значні успіхи завдяки комплексному підходу до збору та переробки ВЕЕО. У 2022 році країна збрала більше 50 мільйонів кілограмів електронних відходів, що складає близько 11 кг на людину на рік. Близько 85% зібраного ВЕЕО піддається переробці або повторному використанню.

Система збору та переробки ВЕЕО в Нідерландах складається з кількох ключових елементів. З 1 березня 2021 року OPEN

Foundation стала єдиною організацією, що здійснює збір та переробку ВЕЕО в країні. Виробники електричного та електронного обладнання зобов'язані приєднатися до цієї організації та сплачувати внески за утилізацію. Муніципальні центри відіграють важливу роль у зборі ВЕЕО, забезпечуючи зручні пункти для задачі старої електроніки.

Регіональні сортувальні центри забезпечують ефективне розділення зібраних відходів на різні категорії для подальшої переробки. Роздрібні мережі також активно залучені до процесу збору, забезпечуючи можливість задачі старої техніки при покупці нової.

Європейські країни демонструють ефективність своїх систем збору та переробки ВЕЕО завдяки інтеграції законодавчих вимог, розвиненої інфраструктури, сучасних технологій та активної участі населення. Високі показники переробки ВЕЕО у Швеції, Німеччині, Франції, Норвегії, Швейцарії та Нідерландах можуть служити прикладом для інших країн, які прагнуть підвищити ефективність своїх систем управління ВЕЕО. Ключовими факторами успіху є жорстке законодавство, широка мережа пунктів збору, активна участь виробників і високий рівень екологічної свідомості населення. Ці елементи допомагають мінімізувати негативний вплив електронних відходів на довкілля і забезпечити стале використання ресурсів.

Джерело: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Українці та бізнеси зможуть отримати пільгові кредити на ВДЕ

Таким чином підприємці та громадяни матимуть ресурси й можливості забезпечити себе електрикою в умовах енергетичної кризи. Уряд затвердив Порядок надання фінансової державної підтримки фізичним особам, що встановлюють генеруючі установки з альтернативних джерел енергії у власних домогосподарствах. Для громадян діятиме програма кредитування під 0%. Також пільгові кредити за програмою «5-7-9%» передбачені для малого та середнього бізне-

су. Про це повідомив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Затверджений Порядок визначає умови, критерії та механізм надання фінансової державної підтримки фізичним особам, що встановлюють генеруючі установки з альтернативних джерел енергії разом з установками зберігання енергії у власних домогосподарствах. Сума компенсації для установок потужністю до 10 кВт на одне домогосподарство складатиме 244 тис. грн. А максимальна сума кредиту — 480 тис.

грн терміном на 5 років. Для цього у бюджеті передбачили близько 600 млн грн. Така державна підтримка покликана здешевити вартість кредитів на придбання та встановлення фотоелектричних модулів та/або вітрових електроустановок, встановленою потужністю від 1 кВт до 10 кВт, разом із гібридними інверторами, що здатні працювати як в автономному, так і синхронному з зовнішньою мережею режимі, та установками зберігання енергії ємністю від 1 кВт*год на кожен

1 кВт встановленої потужності генеруючої установки. Глава уряду також повідомив, що Кабмін запускатиме програму пільгового кредитування для малого та середнього бізнесу. Це кредити під 5-9% на все енергообладнання. Він також зазначив, що Нацбанк рекомендуватиме банкам, аби відсоток за кредитами для потреб енергетики не перевищував облікову ставку — 13,5%. Також він повідомив, що спільно з Верховною Радою уряд готує законопроект про зняття мита й ПДВ на

ввезення всього енергетичного обладнання та про пріоритетність проходження митниці для таких товарів. Раніше ЕкоПолітика повідомляла, що сонячні електростанції рятують українців від відключень електроенергії вдень. Також ми розповідали, яку додаткову потужність дадуть енергосистемі нові ВЕС.

© Ecopolitic.com.ua

Британські трейдери роблять рекордні ставки на стрибок цін на вуглецеві кредити

Це пов'язано з очікуваннями перед виборами. Трейдери у Великобританії роблять рекордні ставки на те, що ціна на вуглецеві кредити у країні зросте. Вони очікують запровадження жорсткішої кліматичної політики майбутнім лейбористським урядом, що зробить забруднення довкілля дорожчим. Про це повідомляє видання Financial Times. Базова ціна на квоти на вуглецевому ринку Великобританії, які дають промисловим забруднювачам

право на викиди CO₂, зросла на 9% після того, як прем'єр-міністр Ріші Сунак минулого місяця оголосив про проведення загальних виборів. Базова ціна зросла до 47 фунтів стерлінгів за тону CO₂ 7 червня, продовживши своє зростання з мінімуму в 31 фунт стерлінгів на початку цього року. На це вплинуло рішення консервативного уряду надати більше квот на викиди протягом наступних 3 років, що зробить викиди дешевшими для забруднювачів.

Найчастіше торгуються контракти на постачання вуглецевих квот у грудні, що дає забруднювачам можливість зафіксувати ціну до закінчення терміну дії дозволів на викиди. Очікування зміни уряду наступного місяця призвели до рекордної кількості ставок на те, що ціна на вуглецеві квоти у Великобританії зросте до кінця року. За словами Тіма Аткинсона, директора з продажу та торгівлі квотами на викиди вуглецю лондонської компанії CFP Energy,

апетит до квот частково зумовлений припущеннями, що лейбористи будуть застосовувати більш суворий підхід до великих забруднювачів довкілля. «Ми вважаємо, що якщо уряд хоче швидше досягти нульового рівня викидів, то він може ще більше посилити цільові показники і прибрати надлишкові квоти», — сказав він про спекуляції на ринку. Лейбористи публічно не заявляли, чи будуть вони втручатися у ринок, але повідомили FT, що ма-

ють довгостроковий план «зробити Британію наддержавою чистої енергії». У січні ЕкоПолітика повідомляла, що Великобританія планує ввести свій СВМ для деяких секторів промисловості. У той самий час ми розповідали, що промисловість країни отримує від уряду \$240 мільйонів на декарбонізацію. Також у лютому стало відомо, що зелена економіка Великої Британії зросла на 9% у 2023 році.

© Ecopolitic.com.ua

СТВ та вищі екоподатки — допомога держави для бізнесу у зеленому переході, — Варнавський

На жодну підтримку підприємцям наразі не доводиться розраховувати, посадовці готують тільки «закручування гайок». В умовах воєнного часу українська держава не пропонує жодної допомоги вітчизняним виробникам. Ба більше: вона ставить бізнесу у ще важче становище, запроваджуючи систему торгівлі викидами парникових газів (СТВ), та підвищуючи екоподаток на CO₂. Про це заявив директор з екології та промислової безпеки «Інтерпайп» Владислав Варнавський під час круглого столу, проведеного Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування щодо переходу до кліматичної нейтральності.

«Обов'язковий моніторинг, звітність і верифікація, впровадження системи торгівлі викидами та підвищення ставки екоподатку на CO₂ — ось така допомога пропонує держава українському бізнесу на шляху до кліматичної нейтральності», — так Варнавський резюмував результати круглого столу. Він погодився із думкою, що якщо не розглядати тему відступу від СВМ для України у зв'язку із форс-мажорними обставинами під час війни, то розробка і впровадження національної СТВ, яка буде визнана ЄС, як еквівалентна — це дійсно один із способів адаптації до нових вимог. Але він нагадав не забувати, що регламент СВМ — це суто митний механізм, який діє тільки

на імпортерів певних товарів до ЄС, а СТВ та екоподаток — це вимоги, які діятимуть для всіх українських операторів, що здійснюють викиди парникових газів, включаючи державні та комунальні підприємства. Експерт розповів, що для українських експортерів це не змінить майже нічого. Адже вони у будь-якому випадку змушені будуть платити таку ж ціну за CO₂, як і на європейському ринку квот. Єдина різниця полягає в тому, яка частина грошей залишиться в Україні у вигляді екоподатку або платежів в рамках національної СТВ. «Але мені здається, що це вже не про допомогу бізнесу, а скоріше навпаки — про підтримку бізнесом державного бюджету», — заува-

жив Варнавський. Також він нагадав про створений 1 січня цього року Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації. Експерт зауважив дві основні проблеми, які наразі існують із цією установою: порядок використання коштів фонду поки що не прийнятий Кабміном; сума планового накопичення коштів у 1,6 млрд грн, передбачена на 2024 р., є мізерною порівняно з реальними потребами. Тобто структура, покликана сприяти бізнесу у «зеленому переході» не може запрацювати вже п'ятий місяць, і зовсім не покриває потреби на модернізацію виробництв. За словами Варнавського «навіть голова Держенергоефективності сама визнає, що така сума — це «ні

про що». Раніше ЕкоПолітика розповідала, що станом на травень Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації фактично не працює. Також ми писали, що у 2023 році в ЄС на декарбонізацію металургії виділили €8,7 млрд. У травні ми розповідали, що промисловість Великобританії отримує від уряду \$240 мільйонів на декарбонізацію.

© Ecopolitic.com.ua

Папа: важливо зберегти красу та ресурси світового океану для майбутніх поколінь

Протягом 7-8 червня 2024 р. у місті Сан-Хосе, що у Коста-Ріці, проходила Міжнародна наукова конференція «Занурені у зміни», яка торкалася збереження океану, що потерпає внаслідок зміни клімату, втрати біорізноманіття та забруднення. З нагоди цієї події Папа Франциск написав послання на ім'я Посла Коста-Ріки при Святому Престолі, у якому наголошує на ролі води у житті людей.

Святіший Отець виокремлює важливість збереження краси та ресурсів світового океану для майбутніх поколінь та піклування про чистоту води.

Життєва необхідність води
На початку послання Святі-

ший Отець зауважує, що одним з найбільш символічних художніх образів міста Риму є антропоморфне зображення океану на колісниці з морськими кониками, який прокладає собі шлях вулицями міста. За його словами, автори зображення у такий спосіб бажали відзначити прихід води до центру міста, яке відновлювало свою велич після багатьох повоєнних років, позначених голодом і стражданнями, що зруйнували інфраструктуру міста. «Вода необхідна для життя людини, без неї неможливий прогрес», – пише Папа, пригадуючи слова святого Франциска Асизького, який називає воду «корисною і скромною, дорогоцінною і чистою».

Однак, підкреслює Наступник апостола Петра, на жаль, ми спотворюємо такі епітети, перетворюючи воду на об'єкт для експлуатації. «Ми зневажаємо те, що досягається смиренною і мовчазною працею для спільного блага. І замість того, щоб вважати цей Божий дар дорогоцінним, ми перетворюємо його на розмінну монету, мотив для спекуляцій і навіть засіб для здирництва», – зазначає Святіший Отець.

Злоба, яка порушує чистоту води

Виокремлюючи важливість чистої води, Папа вказує на відомий фонтан Треві у Римі. «Чиста вода, що витікає з фонтану Треві, завдячує своєю назвою молодій

дівчині з народу, яка сміливо показала римським легіонерам місце, де знаходилося джерело, а також високо цінувалася за свою чистоту, – розповідає він. – Все це добро, яке вода приносить простим людям, ризикує бути порушеним злобою, егоїзмом і зневагою до інших».

На завершення він вказав на необхідність радикальних змін у дбанні про океан, щоб відновити сенс згаданих висловів святого Франциска про воду. «Цінуймо його загальну корисність у забезпеченні продовольчої безпеки, його скромну працю в регулюванні клімату, борімося із забрудненням, щоб відновити його дорогоцінну красу, а також приймі-

мо рішення не порушувати його чистоту, залишивши його у спадок наступним поколінням», – пише Святіший Отець.

Джерело: VATICAN NEWS

«Екосистема твоєї бульбашки»: У Києві відбувся круглий стіл проєкту «Спожити»

8 червня в Патріаршій курії при Патріаршому соборі Воскресіння Христового УГКЦ відбувся круглий стіл екопросвітницького проєкту «Спожити» за ініціативи Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ.

Про це повідомляє пресслужба комісії на сайті «ДивенСвіт».

Молодь об'єдналася для обговорення актуальних екологічних тем і проблем. Дискутували на тему «Екосистема твоєї бульбашки». Розпочали зі спільної молитви та вітального слова координатора проєкту о. Романа Демуша, заступника голови Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ. Він подякував учасникам за присутність і наголосив, як важливо вміти слухати та черпати все те, що нам дають добрі вчителі.

Першою дискусією модерувала п. Софія Несін, голова Київського осередку ТУСК «Обнова». Говорили про екологію шуму та як він впливає на організм людини фізично і психологічно, як відновити баланс.

Зокрема, п. Наталія Сиротич, психолог Благодійного фонду

«Карітас-Київ», PhD (доктор філософії), арттерапевт, член Української асоціації християнської психології, член Асоціації дитячих та сімейних психологів України, поділилася: «Психологічно це має великий вплив на нас. Через стрес ми зазнаємо сильних емоційних коливань. Щоб допомогти нашому мозку легше пережити такі стани, можемо під час сирен слухати в укритті музику, доречно мінімалізувати кількість речей у помешканні чи офісі, оминати візуальні картини, натомість читаючи текстові новини, варто збільшити кількість приємного шуму, скажімо, голосів близьких людей».

Отець Роман Романович, референт Бюро з питань екології Київської архієпархії УГКЦ, додав: «Людина — частинка природи, саме в докільці черпаємо сили і сповнюємося внутрішньої гармонії. Природа — найкращий вчитель. Якщо хочемо почуватися добре, маємо дивитися, як усе облаштовано у природі».

Наступна панельна дискусія стосувалася екології молитви, її модерував о. Михайло Крамар, голова Молодіжної комісії Київ-

ської архієпархії. Говорили про все, що зайве в молитві, про духовний розвиток та пропозиції, що нас оточують.

Отець Олег Карпенко, ліцензіат біблійного богослов'я, розповів про те, що Біблія каже про молитву, та те, якою вона має бути: «Розмова з Богом має бути діалогом, а не монологом. Бог — це любов, тож після зустрічі з Ним маємо ставати кращими, змінюватися. Добра екологічна молитва — щира, теоцентрична, відкрита, під час якої людина готова почути і змінитися».

Про «лакмусові папірці» підозрілих пропозицій говорив о. Микола Сулима, канцлер Патріаршої курії УГКЦ: «Багато молодих людей нині отримують негативний досвід, проходячи через різні деструктивні релігійні рухи. Ці спільноти часто намагаються зруйнувати її внутрішній світ. Молитва в тих рухах досить специфічна — з нашарування шумів. Найважливіша порада серед сучасних викликів — будьмо з Христом, у церкві й маймо доброго вчителя, який би провадив нас у духовному житті».

Третя частина стосувалася екології погляду, яку модерувала п. Юлія Сиротюк, секретар Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ. Спікери обговорювали питання реклами та як вона може вплинути на людські цінності і знищити цілу екосистему.

Отець Андрій Боднарук, адміністратор Патріаршого собору Воскресіння Христового УГКЦ, голова Пресбюро Київської архієпархії УГКЦ, поділився: «Передусім потрібно не вестися на „діалог маркетингу“. Розуміти, що нам потрібно, а що — ні. Не варто давати можливість файлам „cookie“ вибирати замість нас. Усю рекламу не прибереш і не заблокуєш — треба навчитися ігнорувати».

«Кожна реклама нам щось пропонує, намагається замість нас вибудувати пріоритети та нав'язати певну систему цінностей. На жаль, сьогодні замість того, щоб любити те, що цінне, світ цінує те, що любить. Важливо осмислити її і не робити так, а натомість відкривати для себе правдиві християнські цінності», — наголосив о. Роман Демуш, заступник голови Патріаршої комі-

сії у справах молоді УГКЦ.

Завершився захід цікавим вкешом — презентацією валізи енергоефективності о. Романа Романовича, референта Бюро з питань екології Київської архієпархії УГКЦ.

Учасники змогли побачити та випробувати прилади енергоефективності, почути практичні поради енергозаощадження та почути про цікаві книжки й ігри від екобюро.

Джерело: Департамент інформації УГКЦ

Повідомлення про намір отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин

Товариство з обмеженою відповідальністю «АВАНТАЖ-7». Скорочене найменування суб'єкта господарювання: ТОВ «АВАНТАЖ-7». Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 42435174. Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 23211, Вінницька обл., Вінницький р-н., селище міського типу Стрижавка, вул. Київська, буд. 1-Ж. Контактний номер телефону: 067-289-17-77. Адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: csvgroup.ceo@gmail.com. Місцезнаходження промислового майданчика: 08340, Київська обл., Бориспільський р-н, с. Гнідин, вул. Миру, 1-А. Мета отримання дозволу на викиди: ТОВ «АВАНТАЖ-7» підприємство, яке відноситься до 2 групи. Дозвіл отримується вперше. Відомості про наявність висновку з оцінки впливу

на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля: Повідомляємо, що відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» згідно статті 3 п.2 планована діяльність об'єкту ТОВ «АВАНТАЖ-7» не підлягає процедурі оцінки впливу на довкілля. Загальний опис об'єкта (опис виробництв та технологічного устаткування): ТОВ «АВАНТАЖ-7» є підприємство, яке займається роздрібною торгівлею пальним. Джерелами викидів є: дизель-генератор, резервуари для зберігання бензину, дизпалива і газу, та заправочні колонки. Всього на підприємстві діє 14 джерел викидів забруднюючих речовин, з

яких в атмосферне повітря виділяється 12 забруднюючих речовин, миттєвий обсяг викидів дорівнює 0,32166976 г/с, валовий викид становить 2,68922586 т/рік. Відомості щодо видів та обсягів викидів: Оксид вуглецю 0,002695 т/рік, Вуглецю діоксид 0,672519 т/рік, Метан 0,000027 т/рік, Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом 0,000225 т/рік, Оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту 0,005973 т/рік, Азоту(1) оксид (N₂O) 0,000005 т/рік, Одорант СПМ (суміш природних меркаптанів) 0,00002614 т/рік, Діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки 0,000165 т/рік, Бутан 0,52317 т/рік, Бензин (нафтовий, малосірчистий, в перерахунку на вуглець) 1,134804 т/рік, Вуглеводні насичені

C12-C19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець 0,00083672 т/рік, Пропан 0,34878 т/рік. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва: не встановлюються, для об'єкту 2 групи. Перелік заходів щодо скорочення викидів: не передбачені, оскільки відсутні нормативні перевищення викидів. Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів: не передбачено. Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: викиди не перевищують затвердженні граничнодопустимі нормативи, а викиди забруднюючих речовин, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не перевищують гігієнічних нормативів. Зауваження

та пропозиції просимо надсилати в місячний термін до Київської обласної військової адміністрації за адресою: 01196, м.Київ, площа Л.Українки, 1, тел. 0442868723.

Повідомлення про намір отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин

Товариство з обмеженою відповідальністю «АВАНТАЖ-7». Скорочене найменування суб'єкта господарювання: ТОВ «АВАНТАЖ-7». Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 42435174. Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 23211, Вінницька обл., Вінницький р-н., селище міського типу Стрижавка, вул. Київська, буд. 1-Ж. Контактний номер телефону: 067-289-17-77. Адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: csvgroup.ceo@gmail.com. Місцезнаходження промислового майданчика: 07501, Київська обл., Броварський р-н, с. Селичівка, вул. Незалежності, 1-Б. Мета отримання дозволу на викиди: ТОВ «АВАНТАЖ-7» підприємство, яке відноситься до 2 групи. Дозвіл отримується вперше. Відомості

про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля: Повідомляємо, що відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» згідно статті 3 п.2 планована діяльність об'єкту ТОВ «АВАНТАЖ-7» не підлягає процедурі оцінки впливу на довкілля. Загальний опис об'єкта (опис виробництв та технологічного устаткування): ТОВ «АВАНТАЖ-7» є підприємство, яке займається роздрібною торгівлею пальним. Джерелами викидів є: дизель-генератор, резервуари для зберігання бензину, дизпалива і газу, та заправочні колонки. Всього на підприємстві діє 14 джерел викидів забруднюючих речовин, з

яких в атмосферне повітря виділяється 12 забруднюючих речовин, миттєвий обсяг викидів дорівнює 0,31902576 г/с, валовий викид становить 2,74862094 т/рік. Відомості щодо видів та обсягів викидів: Оксид вуглецю 0,00283 т/рік, Вуглецю діоксид 0,672519 т/рік, Метан 0,000027 т/рік, Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом 0,000238 т/рік, Оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту 0,006554 т/рік, Азоту(1) оксид (N₂O) 0,000005 т/рік, Одорант СПМ (суміш природних меркаптанів) 0,0000265 т/рік, Діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки 0,000212 т/рік, Бутан 0,530246 т/рік, Бензин (нафтовий, малосірчистий, в перерахунку на вуглець) 1,181608 т/рік, Вуглеводні насичені C12-C19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець 0,00085544 т/рік, Пропан 0,3535 т/рік. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва: не встановлюються, для об'єкту 2 групи. Перелік заходів щодо скорочення викидів: не передбачені, оскільки відсутні нормативні перевищення викидів. Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів: не передбачено. Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: викиди не перевищують затвердженні граничнодопустимі нормативи, а викиди забруднюючих речовин, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не перевищують гігієнічних нормативів. Зауваження та пропозиції просимо надсилати в місячний термін до Київської обласної військової адміністрації за адресою: 01196, м.Київ, площа Л.Українки, 1, тел. 0442868723.

та пропозиції просимо надсилати в місячний термін до Київської обласної військової адміністрації за адресою: 01196, м.Київ, площа Л.Українки, 1, тел. 0442868723.

«Сонячний план Маршала» для України є життєво необхідним, – Greenpeace

Потенційно Україна може стати першою у світі післявоєнною країною, відбудованою на ВДЕ.

Активісти природоохоронної організації Greenpeace опублікували результати дослідження, згідно з яким Україна може встановити в 5 разів більше потужностей сонячної енергетики, аніж це передбачено планом українського уряду. Замість 0,7 ГВт, запланованих Кабміном, аналітики рекомендують більш амбітну цифру у 3,6 ГВт, яка за умови міжнародної допомоги, на їхню думку, є абсолютно досяжною. З матеріалами дослідження можна ознайомитися на сайті економічної консалтингової фірми Berlin Economics, яка його виконувала.

Напередодні Конференції з відновлення України, яка розпочалася у вівторок, 11 червня, у Берліні, представники

Greenpeace закликали зробити вирішення енергетичної кризи в Україні шляхом використання сонячної енергії центральною темою конференції.

«Швидке та масове розширення сонячної енергії за допомогою «Плану Маршала для сонячної енергії» має відігравати центральну роль», — сказав Андре Бьолінг, експерт з енергетики Greenpeace.

Активісти закликають Україну прийняти план, аналогічний «Плану Маршала», коли профінансована США програма допомогла Європі відновитися після Другої світової війни, але направлений саме на розвиток сонячної енергетики.

Нещодавно прийнятий урядом «Український план» передбачає введення в дію 0,7 ГВт додат-

кової сонячної потужності до 2027 року. Але згідно з дослідженням, проведеним на замовлення Greenpeace, Україна може дозволити собі бути більш амбіційною.

Аналіз Berlin Economics показує, що намір побудувати 3,6 ГВт сонячної генерації протягом наступних 3 років є доцільним і економічно вигідним. До 2030 року загальна встановлена сонячна потужність може зрости до 14 ГВт із сьогоднішніх 5,6 ГВт.

Дослідження окремо окреслює кроки, як Україна може реалізувати це світле майбутнє. Але експерти зазначають, що воно цілковито залежить від міжнародної підтримки.

Існує 3 ключові перешкоди для реалізації Україною свого сонячного потенціалу:

відсутність стимулів для інвесторів;
недостатня стабільність електромережі;
нестача робочої сили.

Громадська організація вимагає від країн-партнерів допомогти, надаючи дешевші кредити через фінансову допомогу, більше технічних ноу-хау та кваліфікованих працівників, а також технології зберігання електроенергії в акумуляторах.

У нещодавньому звіті агітаційної групи кампаній Razom We Stand також наголошується, що чинне українське законодавство не дає визначення «децентралізованого виробництва електроенергії» і не регулює системи зберігання енергії та малі розподільчі системи.

Спрощення доступу до елек-

тромережі має важливе значення для більшої кількості таких безпечних проєктів, йдеться у звіті. Учасники кампанії також хочуть, щоб країни ЄС інвестували в нові проєкти з'єднання з Україною, а також у транскордонні проєкти, які посилюють регіональну безпеку.

«Збільшення підтримки сталих, децентралізованих, енергоефективних проєктів із відновлюваної енергетики допоможе зробити Україну першою у світі післявоєнною країною, яка перебудується на відновлювану енергетику, створивши глобальний прецедент для кліматичних дій, орієнтованих на інфраструктуру», – говорить засновниця і директорка групи кампаній Razom We Stand Світлана Романко.

Джерело: Екополітика

Відбулась екоконференція ССЄ «Волання створіння як заклик до екологічного навернення»

Від 9 по 12 червня 2024 року, у Католицькій академії Баварії, що в Мюнхені, відбулася зустріч єпископів та національних директорів з питань збереження створіння Європейських Єпископських Конференцій, у якій взяли участь 31 представників Єпископських Конференцій, включаючи експертів-доповідачів з усього європейського континенту.

На початку учасників конференції «Волання створіння як заклик до екологічного навернення» привітав преосвященний владика Богдан Дзюрах, президент Комісії соціального душпастирства Ради Єпископських Конференцій Європи (ССЄ) та голова секції Захисту створіння ССЄ, який зауважив, що «сьогодні... наше велике завдання і покликання полягає в тому, щоб об'єднати наші зусилля для захисту та піклування про природу, наш спільний дім, який Творець дав і довірив нам як місце для виконання нашого людського і християнського обов'язку», а також констатував, що «темою наших допо-

відей, дискусій, розмов і молитов буде те, як прийняти і як найкраще виконати цю нашу відповідальність сьогодні».

У конференції взяли участь багато відомих спікерів з різних країн Європи. Першим з них був професор Андреас Льюшель з Рурського університету в Бохумі, який виголосив доповідь на тему «Факти зміни клімату та трансформація до поствікопного суспільства як виклик для Церков». Опісля виступив професор Маркус Фогт з Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана, який доповів на тему «Крик творіння як знак часу», тоді як доповідь на тему «Екологічне навернення та трансформація» була довірена професору Цезарі Косцельняк з Познанського Університету Адама Міцкевича.

По обідній сесії була присвячена екологічному діалогу та співпраці. Відбувся круглий стіл на тему «Екуменічна екологічна робота Церков у Європі», спікерами якого стали д-р Штефан Айнзідел, з Центру соціальних

досліджень та розвитку в Мюнхенській школі філософії ордену єзуїтів, проф. Стівен Тейлор, модератор Європейської християнської екологічної мережі та пані Лаура Морозіні, директор Європейських програм руху Laudato si'.

Учасники конференції мали можливість дискутувати під час пленарних засідань та поставити свої запитання спікерам. Вечір завершився Святою Месою та прийомом у замку Сюрен, який організував його еміненція Марк, Архієпископ Мюнхена і Фрайзінга, під час якого кардинал висловив свою підтримку роботі зібрання та наголосив на важливості піклування про створіння, оскільки саме наше майбутнє залежить від цього питання.

Наступний ранок розпочали д-р Томас Інсуа з Науково-дослідного інституту Laudato si' та д-р Тебальдо Вінчігерра з Ватиканського дикастерію сприяння інтегральному розвитку людини, які говорили про спадщину

Laudato si' та Laudate Deum.

Після жвавої дискусії відбувся круглий стіл, присвячений темі «Охорона створіння і мир: ризики та шкода людям і навколишньому середовищу, спричинені конфліктами та війнами», спікерами якого стали преосвященний владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх у Німеччині та країнах Скандинавії УГКЦ, д-р Тебальдо Вінчігерра та професор Вільям Барб'єрі, експерт з етики навколишнього середовища та миру з Вашингтонського католицького університету США.

Учасники також представили національні звіти з різних Єпископських Конференцій про служіння Церкви у Європі в сфері охорони створіння. У центрі обговорення було одне питання, яке стосувалося необхідності поглиблення богословського розуміння евангелізації у відношенні до охорони створіння.

Зустріч завершилася заключним словом преосвященного владика Богдана Дзюраха, мо-

литвою за справедливий мир у греко-католицькому катедральному соборі Мюнхену та паломництвом до стародавнього монастиря Бенедиктбойерн.

Інформаційна служба Бюро УГКЦ з питань екології з посиланням на ССЄ